

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Handelingen 2, 39
Ochtenddienst
Dopen
Openbare geloofsbelijdenis

Broeders en zusters,

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Psalm 98 : 1 en 2**
4. **Lezing van de wet**
5. **Zingen : Psalm 86 : 4 en 5**
6. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
7. **Schriftlezing : Handelingen 2 : 1 - 13**
8. **Zingen : Zoek eerst het Koninkrijk van God (lied 20 uit de Negentig gezangen)**
9. **Tekst : Handelingen 2 : 39**
10. **Zingen : Psalm 105 : 1 en 2**
11. **Bediening van de Heilige Doop**
12. **Openbare geloofsbelijdenis**
13. **Toezingen : Lied 341 : 1 – 3**
14. **Zingen Morgenster : Ik bouw op U**
15. **Dankzegging en voorbede**
16. **Slotzang : Gezang 41**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

De tekst van vanmorgen lijkt niet zo'n echte tekst voor Pinksteren te zijn. Pinksteren dat is toch het feest waar we stilstaan bij de uitstorting van de Heilige Geest en zijn gaven en vruchten. En we leven in een tijd waarin mensen graag horen over die bijzondere gaven van de Heilige Geest. En dat gaat het bij ons vandaag over een tekst die vooral bekend is van de discussie over de doop van kinderen. Maar die verder niet zo van belang lijkt te zijn voor Pinksteren. Toch is dat een ernstige misvatting. Want de Heilige Geest heeft alles te maken met de vervulling van de belofte van God waar Petrus in onze tekst over spreekt. Het thema van de preek luidt als volgt:

De Heilige Geest herinnert ons aan Gods belofte opdat wij Christus aannemen als de Verlosser van onze zonden.

Wat moeten we doen, mannen broeders! Dat is de vertwijfelde vraag van de Joden op de Pinkstermorgen in Jeruzalem. Tweeënvijftig dagen was het nog maar geleden dat ze te hoop waren gelopen. De Romeinse stadhouder Pontius Pilatus was allesbehalve gelukkig geweest met de volksoploop van die dag. Zijn belangrijkste taak was het om de rust in de stad te bewaren. De Joodse leiders en het volk hadden hem op die dag in een lastig pakket gebracht. Ze hadden die Leraar uit Nazareth, uit de provincie Galilea bij hem gebracht. Met het verzoek om die man ter dood te brengen. Pilatus had niet begrepen wat ze tegen deze man hadden. Tegen deze Jezus. Hij zag geen kwaad in Hem. Maar de Joodse leiders verweten Hem God gelasterd te hebben. Daarvoor moest Hij gedood worden. Hoewel hij nog wel geprobeerd had om die man te redden, zat er uiteindelijk niets anders op dan deze Jezus te laten kruisigen.

Deze Joden, die nu aan Petrus en de andere apostelen vragen: mannen broeders, wat moeten wij doen?, zij weten het ook nog. Ze weten nog hoe ze Pilatus op een gegeven moment een moordenaar uit de gevangenis liet halen. En hun voor de keuze stelde, wie hij moest vrijlaten. Jezus of de moordenaar Barabbas. Ze hadden geroepen om de vrijlating van Barabbas. Ze hadden geroepen: weg met Hem, weg met Hem, kruisig Hem! En ze hadden gejuicht toen Jezus uiteindelijk veroordeeld werd, naar de plaats van terechtstelling Golgotha werd geleid en daar gekruisigd werd. Ze hadden Hem uitgelachen en bespot. Hij had zoveel mensen gered en beter gemaakt, maar zichzelf redden kon Hij niet. Hij had ook wel goede dingen gedaan, maar Hij kon ook vreselijk

irritant zijn. Door iedere keer maar weer te zeggen dat ze in Hem moesten geloven. Hij had zelfs gezegd dat ze zijn lichaam moesten eten en zijn bloed moesten drinken, anders zouden ze het eeuwig leven niet ontvangen. Wie meende Hij wel dat Hij was? De Zoon van God zeker? Die al zo lang geleden beloofde Messias zeker. Die Gezalfde van God die hun zou bevrijden. Het gerucht ging later wel dat Hij uit de dood was opgestaan. Maar wie geloofde dat nu? Een mens kan niet uit de dood opstaan. Oké, zijn lichaam was wel verdwenen, maar dat zal wel het werk van zijn leerlingen zijn geweest.

Vandaag, tweeënvijftig dagen later, worden zij geconfronteerd met een wel heel bijzondere gebeurtenis. Sommigen in stad hadden gehoord hoe in een huis, het huis waar deze mannen in zaten, vervuld werd met het geluid als van een geweldige windvlaag. Een enorm geluid. En ze waren erop af gekomen, om te zien waar het vandaan kwam. Aangekomen bij het huis zagen sommigen toen dat er tongen als van vuur in het huis waren. Tongen die zich vervolgens verdeelden en zich op ieder die in het huis was zetten. En toen was het nog niet gedaan met de gekte. Nee, toen hoorden ze deze mannen in allerlei verschillende talen over de grote daden van God spreken. Wat misschien niet zo vreemd zou zijn geweest als dit geleerde mannen waren. Maar dit waren maar mannen uit Galilea. Uit het achterlijke noorden. Mannen van het platte land, die nooit veel scholing hadden gehad. Maar ze hoorden hen spreken in de taal van de Parten, de Meden, de Elamieten, in de taal van de Grieken, de Romeinen, de Arabieren. Ja, je kunt wel zeggen in iedere taal die in het Romeinse rijk door de diverse volkeren gesproken werd.

Natuurlijk waren ze verbaasd en vroegen zich af wat hier gaande was. Sommigen gaven daarop spottend antwoord dat die mensen in dat huis gewoon te veel gedronken hadden. Maar toen was Petrus opgestaan samen met de andere apostelen en hij had zijn stem verheven en de Joden, en allen die het hoorden toegesproken. Waarbij hij zijn toespraak begint met uit te leggen wat er aan de hand is met die wind, die vlammen en die talen waar zij in spreken. En vanuit het Oude Testament, gaat Petrus dan uitleg geven. Hij laat zien dat wat vandaag in Jeruzalem gebeurt al voorzeggd was door de profeet Joël. Die had voorzeggd dat God zijn Geest zou uitstorten op alle vlees, dat zonen en dochters zouden profeteren. Dat jongelingen gezichten zouden zien en ouden dromen zullen dromen. Ja, dat zelfs eenvoudige mensen, dienstknechten en dienstmaagden de Heilige Geest zullen ontvangen en zullen profeteren. Wij zouden vandaag zeggen: arbeiders.

Petrus eindigt dan zijn citaat uit de profetie van Joël met de woorden: “En het zal zijn, dat al wie de naam van de Here aanroept, behouden zal worden.” Om daar dan op door te borduren. Want dan gaat Petrus spreken over Jezus, uit Nazareth. Een man die de meesten wel gekend hebben. En hij herinnert ze eraan dat God Hem aangewezen door krachten, wonderen en tekenen die God door Hem in hun midden had gedaan. Hij herinnert ze eraan dat zij Jezus hebben uitgeleverd aan de Romeinen om Hem te kruisigen en te doden. Maar dat God de banden van zijn dood verbroken heeft en Hem heeft doen opstaan uit de dood.

In het besef dat zeker dit laatste veel weerstand zou oproepen bij zijn luisteraars. Daarom verwijst hij naar Psalm 16. Een Psalm die de Here Jezus tijdens zijn leven geregeld op zichzelf heeft toegepast. Een Psalm waar in staat dat God zijn ziel niet aan het dodenrijk zal overlaten en zijn lichaam geen ontbinding zal doen zien. Voor iedere luisteraar is het duidelijk dat deze woorden niet op David sloegen. David was gestorven en zijn lichaam was ontbonden. Maar Jezus was wel opgewekt. Zij waren daar allemaal getuigen van. En nu is deze Jezus in de hemel. Aan de rechterhand van God waar Hij alle macht heeft over de hemel en de aarde. En vanuit deze hoogste positie heeft Hij zijn Geest uitgestort. De Geest waarvan ze de uitingen zelf zien en horen in de wind, de vlammen en de talen die ze gehoord hebben. En dan eindigt Petrus met de woorden: Dus moet het hele huis van Israël zeker weten, dat God Hem én tot Here én Gezalfde gemaakt heeft, deze Jezus, die u gekruisigd hebt.

De hele preek van Petrus afgesloten met deze laatste woorden, vervult deze Joden met grote schrik. Zij hebben de Christus gedood. De Christus die nu alle macht heeft in de hemel en op de aarde. Zij, zijn moordenaars, wat kunnen ze tegen Hem beginnen? Wat zal Jezus nu met hen gedaan. Ze hebben Hem zo bespot, zo laten lijden. Terwijl Hij hun alleen maar geholpen had. Wat voor straf zal Hij hun geven? Hoe verschrikkelijk zal Hij wraak op hen nemen? Zij zijn diep geschokt en roepen dan ook: Wat moeten wij doen, mannen broeders. Uit deze woorden en in het bijzonder ook uit het gebruik van dit woord broeders, blijkt dat ze de woorden van Petrus geloven en ter harte nemen. Ze zoeken hulp bij de apostelen in hun diep benarde situatie.

En Petrus biedt ze hoop. Hij roept ze op zich te bekeren. Precies zoals Johannes de Doper dat gedaan heeft voordat de Here Jezus met zijn publieke optreden begon. En ze moeten zich laten dopen op de naam van Jezus Christus tot afwassing van hun zonden.

Hoe onbegrijpelijk is dit? In plaats van dat ze moeten vluchten voor deze Jezus en bang moeten zijn van zijn Naam. Krijgen ze de opdracht hun redding te zoeken bij deze naam. Bij deze Jezus van Nazareth die zij hebben laten kruisigen. Naar Hem moeten ze toegaan om zich te laten dopen. Zodat hun zonden van hun kunnen worden afgespoeld. Ze moeten zich laten onderdompelen in het water onder aanroeping van de naam van Jezus Christus. Dan zullen hun zonden worden afgewassen. Dan wordt hun schuld kwijtgescholden, omdat God de dood van Jezus Christus aanvaardt als betaling voor hun zonden. Als betaling voor hun schuld. Hoe onbegrijpelijk is dit. Dat Jezus van Nazareth bereid is om te lijden voor de zonden die zij tegen Hem begaan hebben. Maar zo is het wel. En omdat dit zo totaal onbegrijpelijk is, herinnert Petrus ze aan het verbond dat God met Israël gesloten heeft. Om ze aan te sporen om niet te aarzelen. Om ze aan te sporen om te doen, wat niet te begrijpen is.

Hij herinnert ze aan de beloften die God ze in het verbond dat Hij met ze gesloten had, gedaan heeft. Want voor u is de belofte. Al eeuwen dragen ze als nageslacht van hun aartsvader Abraham de belofte met zich mee, dat God hun zonden zal vergeven. Dat God een Verlosser zal geven die hun zal bevrijden van hun zonden en schuld voor God. Ze dragen de belofte met zich mee, dat in hun vader Abraham al de geslachten van de aardbodem gezegend zullen worden. Wat ze dus vandaag meemaken is de vervulling van de beloften die God onder het Oude Testament aan hun voorvaderen en in hun voorvaderen ook aan hun gedaan had. Dat kleine woordje “want” waarmee onze tekst begint, verbindt de wereld en de beloften van het Oude Testament van vergeving van de zonden met de gebeurtenissen van deze dag, Pinksterdag. Het woordje “want” laat zien dat er een doorgaande lijn is van de oude naar de nieuwe tijd. Jezus van Nazareth brak niet met het oude verbond, een verwijt dat Hem telkens weer gemaakt werd door de traditionele Joden van zijn tijd. Nee. Hij brak niet met dat verbond. Integendeel. Hij heeft dat verbond vervuld.

Petrus laat zijn volksgenoten dus zien dat zij in Gods beloften onder het Oude Verbond aan hun gedaan, de vrijmoedigheid mogen vinden om naar Jezus toe te vluchten voor de vergeving van hun zonden. Dat ondanks de grote zonden die het juist tegen Hem begaan had. En zoals ze in het Oude Verbond de beloften van God voor hun en hun kinderen waren, zo mogen ze zich ook nu met hun kinderen laten dopen. Want ook wat dat betreft is er niets veranderd. God sluit zijn verbond met de gelovigen en hun kinderen.

Dat was bij Abraham zo, bij Izaäk, bij Jakob, bij David, bij degene die in de ballingschap zijn gegaan en die uit de ballingschap zijn teruggekeerd.

Maar het is niet alleen voor degene die nu in Jeruzalem zijn. De belofte dat zij in Jezus Christus de vergeving van hun zonden zullen ontvangen is ook voor vele die verre zijn. Deze laatste woorden kunnen goed een citaat zijn uit Jesaja 57. Daar slaan deze woorden op Joden die in de vreemde verblijven. Waarschijnlijk heeft Petrus ook daaraan gedacht; aan volksgenoten. Pas later, toen de Here hem dat in een speciaal visioen had duidelijk gemaakt, begreep Petrus dat de Here Jezus ook voor de niet-Joden gestorven was. Maar wij mogen zonder problemen hier ook denken aan de vreemde volken. Zoals het Soedanese volk, waar Petrus misschien wel van had gehoord. Het Nederlandse volk, waar Petrus zo goed als zeker nog nooit van had gehoord.

Maar de belofte van God aan Abraham was dat alle geslachten van de aardbodem in het nageslacht van Abraham gezegend zullen worden. En dat betekent dus ook dat de belofte die Petrus aan zijn volksgenoten doet, dat zij vergeving van hun zonden ontvangen als zij zich bekeren en zich laten dopen op de naam van Jezus Christus ook voor ons geldt. Die niet tot het oorspronkelijke volk van God horen. Hetzelfde geldt ook voor de gave van de Heilige Geest die zijn volksgenoten zullen ontvangen als zij zich tot Jezus bekeren.

De Heilige Geest die met van die wonderbaarlijke tekens verscheen in de kring van de apostelen. De Heilige Geest liet toen in Jeruzalem de blijde boodschap van vergeving van de zonden door het offer van Jezus Christus door Petrus verkondigen. Maar dat niet alleen. Hij brak ook de harten open van deze mensen die de woorden van Petrus hoorden. Voor hetzelfde geld waren deze mensen Petrus naar de keel gevlogen, zoals ze dat ook met Christus hadden gedaan. Maar het was de Geest die deze mensen zover bracht dat ze Petrus en de andere apostelen vroegen: mannen broeders, wat moeten doen? Deze Geest is vanmorgen ook in ons midden. Hij spreekt zijn talen nog steeds. Hij spreekt het Arabisch van deze broeders en zusters uit Soedan. Hij spreekt het Nederlands van u en mij. En Hij doetvandaag voor God en ons hun geloof in Jezus Christus belijden.

Amen

Mattheüs 10 : 32

Een ieder dan, die Mij belijden zal voor de mensen, hem zal ook Ik belijden voor mijn Vader, die in de hemelen is.

Johannes 9 : 25

Eén ding weet ik, dat ik, die blind was, nu zien kan!

2 Korinthiërs 12 : 9

En Hij heeft tot Mij gezegd: Mijn genade is u genoeg, want de kracht van God openbaart zich eerst ten volle in zwakheid.

Psalm 119:151

Maar Gij, HEERE! zijt nabij, en al Uw geboden zijn waarheid.